Трета глава

Комунистическият демоцид в света. Жертвите

Понякога историкът също може да твори история – въпреки че не е пряк участник в събитията. Книги, написани от историци, сами по себе си могат да се превърнат в исторически събития, създавайки история чрез ефективно и аргументирано изложение на явленията, които правят невъзможно за всяка интелектуално честна личност да пренебрегне изводите, произтичащи от тях.

Робърт Конкуест (1917–2015), историк, поет, журналист и дипломат, беше – Бог да го прости! – един от тези историци, които създадоха история. С баща американец и майка англичанка (и комунист на младини), той успя да разруши почти приетата трактовка, че режимът в СССР не е нищо друго освен фактически вариант на европейския социализъм, който непременно е обречен да се влее в нормите на Запада.[A]

През 1968 г., пет години преди Александър Солженицин да публикува на Запад „Архипелаг Гулаг", Конкуест издаде „Големият терор" *(The Great Terror)*, историята на Сталиновите чистки през 30-те години. Мъчно опровержимите доказателства, представени от историка на читателите, разтревожиха мнозинството от интелектуалци, които поставяха знак за равенство между противниците в Студената война, началото на която според тях бе дадено от действията на САЩ.

18 години по-късно – през 1986 г. – Конкуест издаде

Жътвата на тъгата: съветската колективизация и теророът на глада (The Harvest of Sorrow: Soviet Collectivization and the Terror-Famine),

тъжната равносметка на умишления глад в Украйна, предизвикан през 1932 и 1933 г., който е убил най-малко 7 милиона души, повече от половината от

[A] Робърт Конкуест е бил в България по време на войната, а след това – аташе по печата в английската легация в София и даже се е оженил за българка. В 1948 г. е трябвало да бъде отзован в Лондон заради оказана помощ в бягството на двама българи от страната.

които деца. Всекидневно са умирали повече украинци, отколкото са били ликвидираните евреи в Аушвиц в пика на убийствата им през пролетта на 1944 г. **По време на терора в СССР през 1937–1938 г. са разстрелвани по 1600 човека на ден!**

През 1992 г. Ричард Никсън заяви, че

историческата смелост на Конкуест го прави частично отговорен за смъртта на комунизма.

Друг читател на Конкуест, член на ЦК на КПСС, го отрече и в същото време го обезсмърти, наричайки го „антисовиетчик номер едно". Когато през 1989 г. Робърт Конкуест се появи в СССР, той разбра, че почти всички, с които се среща, са чели „Големият терор" и го познават по име. Един руснак дори го ощипа, за да се увери, че това действително е Боб, друг – поет – го дари с роза на улицата.

Конкуест постоянно настояваше, че фактите относно терора в СССР са били винаги достъпни за всеки, който се интересува. Проблемът беше, че дотогава, по неговото време, имаше много малко заинтересувани. Хората, които бяха чули за тези проблеми, общо взето, робуваха на социалистическата идея (макар че мразеха тази с „национализъм" отпред), особено интелектуалците в Париж и Милано и американските университетски професори.

Ако Иди Амин се беше нарекъл социалист, всичко щеше да му бъде простено, без оглед на това колко хора е изял. Дори и днес лиги капят от устата на всеки либерал, чул за тиранин или садист, който минава за „социалист" или „прогресивен" (Че Гевара, Мао, Хо, Фидел, Шавец, Ортега...). Да се чуди човек защо хората от „Ал Кайда" или терористите от „Ислямска държава" не са се нарекли социалисти. Едва ли биха били толкова мразени или преследвани.

Дори и днес мнозина – главно в университетите – отказват да погледнат истината в очите; съществува чувството, че не трябва да се отнасяме толкова грубо към Сталин:

Да, той беше лош, но и американците бяха лоши, също както и Британската империя.

Конкуест беше прав, той знаеше много добре какво пише и беше напълно сигурен в достоверността на фактите и на заключенията си. Като приложение към изданието на „Големият терор" от 1968 г. той посочи приблизително 700 000 случая на „легални" екзекуции през 1937 и 1938 г. Когато след 1991 г. съветските архиви бяха отворени, убитите през тези две години се оказаха точно 681 692!

Стефан Куртоа в „Черната книга на комунизма" цитира официални данни, според които арестуваните от НКВД през 1937–1938 г. в СССР са

1 575 000. През същите две години осъдени са 1 345 000 (85,4%), а 681 692 от осъдените през същия период са екзекутирани.

След 1918 г. единствено в комунистически страни има гладна смърт. През 1922 г. в СССР 5 милиона души умират от глад. Шест милиона украинци страдат и умират от гладна смърт през 1932–1933 г. Според „Черната книга..." жертвите на комунизма в света са 100 милиона.

В същата книга се правят сравнения с действията на нацизма в мирно време. От посочените 25 милиона жертви на нацистите по-малко от 0.1 процент са преди войната, при комунизма е обратното. Куртоа не посочва жертвите на единствения фашизъм – италианския. Най-вероятно причината е, че те са незначителни. Ако е имало такива жертви, щяхме да сме чули за тях.

Но да погледнем по-назад в историята според сведения от „Черната книга".

По време на Френската революция през 1793–1794 г. жертвите в Париж са 2625, а в цяла Франция – 16 600; през „септемврийските кланета", когато правителството не се намесва, тълпата избива близо 1000 души в Париж.

В Русия **от 1825 до 1917 г.** осъдени на смърт заради различното им мнение или политическите им действия са 6360 души, от тях екзекутирани са 3992. За периода от 1825 до 1905 г. екзекутираните са 191, а от 1906 до 1910 г. – 3741.

Робърт Конкуест бе посочил общо около 20 милиона жертви на терора в СССР, но за 40-годишното юбилейно издание на книгата през 2008 г. бе намалил броя им на минимум 15 милиона. Първокласни учени след него потвърждават изводите му.

Саймън Сибаг Монтефиоре в книгата си „Сталин: Дворът на червения цар" *(Stalin: The Court of the Red Tsar)*, издадена през 2003 г., предполага:

> *Може би 20 милиона са убитите, 28 милиона депортираните, от които 18 милиона роби в ГУЛаг.*

Александър Яковлев във „Век на насилие в съветска Русия" *(A Century of Violence in Soviet Russia)* в 2002 г. пише:

> *... броят на убитите по политически причини и загиналите в затвори и лагери през целия период на съветска власт е 20 до 25 милиона. И разбира се, трябва да бъдат прибавени тези, които са загинали от глад – повече от 5 милиона и половина през гражданската война и повече от 5 милиона през 30-те години.*

Робърт Джилейтли в книгата си „Ленин, Сталин и Хитлер: Годините на социална катастрофа" (*Lenin, Stalin, and Hitler: The Age of Social Catastrophe*), издадена през 2007 г., твърди:

По-нови изчисления на убийства на съветски граждани от съветски граждани са по-„скромни", те са в рамките между 10 и 20 милиона.

И Стефан Куртоа в „Черната книга на комунизма: престъпления, терор, репресии" *(The Black Book of Communism: Crimes, Terror Repression)* в 1999 г.:

СССР: 20 милиона убити.

Рудолф Дж. Рамел:

СССР – 62 млн., Китай – 76 млн., Виетнам – 2 млн., Северна Корея – 2 млн., Камбоджа – 2 млн., Източна Европа – 1 млн., Югославия – 1 млн., Латинска Америка – 150 хил., Африка – 1,7 млн., Афганистан – 1,5 млн., международното комунистическо движение и комунистически партии, които не са на власт – стотици хиляди. Общата сума надвишава 140 млн. (**сто и четиридесет милиона**) *убити.*

Джонатан Брент в книгата си „В архивите на Сталин: откриване на нова Русия" *(Inside the Stalin Archives: Discovering the New Russia)*, издадена в 2008 г.:

Пресмятанията върху броя на жертвите на Сталин по време на двадесет и пет годишното му царуване от 1928 до 1953 г. се различават значително, но засега 20 милиона се приема като минимум.

Резюмирайки приблизителните оценки за броя на жертвите на комунизма в „Черната книга" на Ст. Куртоа, американският професор Мартин Малайа (Martin Malia, 1924–2004) предложи общ брой между 85 и 100 милиона.

Стивън Роузфилд в книгата си „Червеният холокост" *(Red Holocaust)* в 2009 г.:

Сега знаем без всяко двоумение, че е имало повече от 13 милиона жертви на Червения холокост от 1929 до 1953 г. и това число може да нарасне до над 20 милиона.

Дмитри Волкогонов в „Аутопсия на една империя: седемте лидери, които изградиха съветския режим" *(Autopsy for an Empire: The Seven Leaders Who Built the Soviet Regime)*, издадена в 1998 г.:

Между 1929 и 1953 г. държавата, създадена от Ленин и поставена в действие от Сталин, отне живота на 21 милиона и половина съветски граждани.

През 1974 г. Александър Солженицин извежда заключения за над 66 милиона жертви само за периода 1918–1956 г. В изследванията си той използва цифри и документи на руски емигранти.

По информация от научното работно заседание за изследвания на сталинизма, ГУЛаг и масовите репресии, проведено в Хамбургския институт по

социални изследвания през 1998 г., и съобщения от малката група на професионално занимаващи се със сталинизма изследователи

само в известна степен могат да бъдат доказани едва 25 милиона жертви.

Руският историк Панин, който е публикувал данни през 1976 г., съобщава, че още през 1918 г. Троцки изгражда първите концентрационни лагери в Европа за унищожение чрез наказателен каторжен труд. През 1922 г. в СССР има вече 23 функциониращи лагера. За времето от 1922 до 1928 г. жертвите, загинали при работата или убити при репресиите в тях, възлизат на около 3 милиона.

Според данни от 1962 г. на руския историк Косик жертвите, загинали в лагерите, само за времето между 1927 и 1958 г. възлизат на 32 милиона. Според Куманов и Солженицин по изнесените през 1974 г. данни жертвите са между 57 и 69,5 милиона за периода от 1918 до 1956 г. Това са изчисления, които са правени и приемани до края на 80-те години.

Професор Рудолф Дж. Рамел намалява тези цифри. За целия период на марксизма-ленинизма от 1918 до 1991 г. той дава общо 39 милиона убити в системата на ГУЛаг. Проучването на Рамел е в резултат от т.нар. rock-bottom – минималните предполагаеми жертви от почти 16 милиона, за чието удостоверяване съществуват възможности и са налични данни. Към тях са прибавени онези милиони граждани, които при преброяванията през годините са обявени за изчезнали – т.е. неналични по необяснени причини, без смъртни актове, но с налични свидетелства за раждане, и за които мъчно може да се намери друго обяснение, освен като население, изчезнало в ГУЛаг.

Ако за 73 години история на СССР (1917–1990), изчислява проф. Рамел, средностатистически само 1 милион годишно са пратени в ГУЛаг и от това число половината са оцелявали и са се връщали у дома, макар след много години, тогава би било реалистично поне 36,5 милиона да бъдат онези, които изгубват живота си в лагерите за наказателен труд. Всеки, който никога не се връща от ГУЛаг или се прибира смъртно болен и умира, е в числото на жертвите.

Данните, внесени от Рамел, до голяма степен могат да се подкрепят директно от руските архиви. С тях работят и повечето европейски изследователи.

Аналогични данни могат да се извлекат от свидетелствата на немски военнопленници. От общо 3 милиона изпратени в лагерите, при максимален срок от 5 години в тях, са избити 1/3 от военнопленниците, или общо около 1 милион. По същия начин може да се приеме, че избитите в лагерни условия са между минимум 1/3 (със сигурност) и 1/2 (много вероятно). Численността на немски военнопленници, завърнали се и починали вследствие на условията в лагерите, е по-трудна за установяване.

Друг начин за сравнение са данни от комунистическите концентрационни и работни лагери на окупираната източна зона и на територията на ГДР за 1945–1952 г. От над 156 000 затворници в лагерите в ГДР убитите от съветски и източногермански сили за сигурност са около 96 000 човека. Това прави 61% жертви, загинали в трудовите наказателни лагери.

Професор Гунар Хайнзон: дори при сравнение с чудовищните престъпления на нацистка Германия

> *комунистическите еднопартийни правителства са извършвали 4,5 пъти почесто и многократно по-големи масови убийства, отколкото всички други авторитарни режими*

(по информация на историка професор д-р Файн през 1993 г.).

В „Речник на масовите убийства" професор Гунар Хайнзон твърди, че за период от 5 хиляди години общият брой жертви, дадени от човечеството от всички природни бедствия, епидемии (като чума, едра шарка, холера, малария) и от всички войни, спрямо жертвите за 70 години съветски комунизъм и 45 години в другите комунистически страни е само с 5 милиона души повече.

Бележки
Трета част. Трета глава

Повечето референции са споменати в текста. Конкуест – по George Will, National Review, August 8, 2015 http://www.nationalreview. com/article/422253/how-robert-conquests-history-book-made-histor george– will и Jay Nordlinger, National Review, December 9, 2002, Read more at: http://www.nationalreview.com/article/215908/conquests-conquest-jay-nordlinger.

Heinsohn, Gunnar (1998), вж. също за Хайнзон сайта Декомунизация http://www.decommunization.org и д-р Георги Чалдъков *Или демоцид по време на мир*, в сайта http://fakel.bg/index.php?t=2681 06.04.2013.